

Vonhai Bóh!

Cíklo 21.
23. meje.

Lětník 7.
1897.

Sárbske njedželske Ľopjenka.

Wudawaju šo kózdu šobotu w Ssmolerjez knihicízhečerni w Budyschinje a ſu tam doſtač ſa ſchtwórtlétinu pſchedpłatu 40 np.

Nogate.

1. Tim. 2, 1—2.

Teho dla ja napominam, ſo by pſchede wſchěmi wězami ſo ſtała próſtwa, modlitwa, dobroproſchenje a džakowanje ſa wſchitkich čłowjekow, ſa kralow a ſa wſchěch wjerchow, ſo býchmy potajne a cžiche žiwjenje wjeſcz móhli we wſchei bohabojoſczi a pózczimowſczi.

Dvaj kſhesčijanai, na kotrejuž běſche Pawoł najrjenſhu nadžiju ſtajil, běſchtaj ſo ſabludžilv, do hrécha a njewěry padnyloj. Komu Pawoł winu dawa? Wonaſ ſamaſ bjes njeje njebeſchtaj, ale wina tež na jeju ſobuſtchesczijanach ležeſche. Cži jeju mjenujžy njebeſchu doſež ſe ſwojim dobroproſchenjom wobdawali. Duž ſo Pawoł na nich wobroči ſ tym napominanjom: „Teho dla ja napominam, ſo by pſchede wſchěmi wězami ſo ſtała próſtwa atd.“ So tajke dobroproſchenje ſnadna wěz njeje, ſ teho ſpóſnajejſch, ſo Pawoł tu wuraſnje dobroproſchenje a próſtwinu na přenje město ſtaji, wone ma ſo „pſchede wſchěmi wězami“ ſtacž. Myž žohmijem ſeho, kíž ma ſa ſwojeho niſueho bratra wotewrjemu ruku, myž khwalimy teho, kíž bližſhemu ſ dobrym pſchikladom na puczu prawdoſeže ſ wodžerjom wostanje, ale „pſchede wſchěmi wězami“ ſu modlitwy a dobroproſchenja ſa bližſcheho niſne. Kaž ſhwernia macž ſe ſwojey ruky ſa džesčowe ſbože ſo prožuje, doniž wýšoke lěta jej wſchu móz ſwucžahale njejžu, potom ſwojey ruzy ſtykujuwſchi ſo ſe ſwojimi próſtwami ſ Bohom wo džesčowe ſbože bědzi, runje tač maju wſchitzu

kſhesčijenjo ſa bližſcheho prožvež. To ſo drje ſtanje kózdu njedželu na kletzy, hdžez woſada pſches duchowneho rt khorých a ſlabých, male džecži a ſlubjeneju w ſwojich dobroproſchenjach kaž na ſamej ſwojej ruzy woſmje a pſhed Boha njeſe, ſo by jeho žohnowanje na nich pſchijchlo. Ale to ma tež kózdy ſam woſebje čziniež, Luther je kózdy džen do ſwojeho dobroproſchenja ſwojich ſnatych a wſchu ſwoju zyrkej wobſamkył a po nim mamy tež my čziniež. A hdžz je Khrystuſhowa poſlednja próſtwa jeho nje-pſhczelov pſhed Božim ſudniſkim mječom wukhowacž ſpýtala, mamy tež my ſa ſwojich njeſhczelov prožvež.

Hdžz my nětko ſ Bohom rěčimy, móžeja naſche ſłowa próſtwy býcz, dokelž w nich wo něſhto prožymy, abo dobroproſchenje, dokelž ſa druheho prožymy; ale hdžz je Boh wupomhał a wužlyſchal, dýrbja naſche modlitwy wuklinežecž w džakowanjach. Bohužel je džakowanjow mjenje džzli próſtow. Džesacžo wužadni ſu woſali: Jeſu, luby miſchtrje, ſmil ſo nad nami, ale jenož jedyn je wobſamkył: ja ſo džakuju ſa pomož. Pſchinđze-li khorosž do domu, ſ kózdym ſdychnjenjom próſtwa ſ njebju ſtupa, ale, hdžz ſo možy wróča a ſtrowoſež tu je, něchtó žkuliz wjazh Boha njejuaje. Indiſh praſa: Lěkar je luby nan, hdžz je khorosž ſtraſhna, pſhczel, hdžz khorosž popuſhczuje, ale hdžz rěka jeho placžicž, tehdy je wón njeſhczel Podobnje ſo ludžo pſhczivo najlepſhemu lekarjej, pſhczivo Bohu, ſadžerža. Niz tač, ale wopruijmy Bohu džak. Kral David je wjele džaknych pſalmow ſpěval a my chzem ſo nim čziniež. Ma próſtwinu: „naſch wſchědny

khleb daj nam dženža" njech pšchińdže to ſłowo: "Džakuježe ſo temu knjesej, pſchetož wón je dobrociwy a jeho dobrota traje węczniye."

W naſhim ſłowieje ſo paſt něſhto wožebje wusběhuje: „proſcheže ſa kralow a ſa wſchęch wjerchow.” Kralowe ſaſtojnſtwu je jara czeſke, a pſchiſłowo praſi: tež černije ſu w kralowych krónach. Hdyž ma kózdy hospodař wjele na ſtaroſčzi a žaneje hodžink ſo ſa ſwój dom staracz nje-pſcheſtanje, dha je to tola ſnadna węz porujo kralowemu ſaſtojnſtwu. Kózdy ſakon, prjedy hacž ſo wuda, ſo wot njeho pruhuje, ſa kózdeho wožebite naležnoſče ma kral ſwólniwej wuſchi, jeho wóczko wachuje nad zylym ludom. Derje temu krajej, kiž pod ſzeptarjom krala keſeje. Schtó teho dla bóle dobroproſchenja trieba, hacž kral? A pſchi tym wſchém drje někotryžkuſiž poddan ſe ſawisčzu na kralowe wuſko ſaſtojnſtwu hlaſa a jeho wukash miſchtruje, myſlo, ſo móh ſam lepsche wudacž a ſo taſ na ſwojej wuſchnoſče pſchehreſchi. Niž taſ, ale „njech ſo ſtanje proſtwa ſa kralow a ſa wſchęch wjerchow.” Sbožowny tón lud, kiž ma pobožneho wjercha ſa ſwojego wodžerja, a ſbožowny tón kral, ſa kotrehož pobožny lud dobroproſchenja ſ Bohu ſeſele. W taſkim kraju je derje bydlicz. Tam ſo do-pjelni dženžniſcheho ſłowa ſlubjenje: „ſo býchmy poſtojne a cžiche žiwenje wjeſč móhli we wſchej bohabojoſczi a pózciwoſczi.”

Rogate je mјeno dženžniſcheje njeđeſe. Rogate -proſcheže. Proſcheže ſa pólne plody, ſo by Bóh je wobarnował, pſched ſliwkami a kruſami, pſched ſuchotu a miſerijenjom; je wukhował a bohate žně wobradžil. Njech proſhy kózdy ſa ſwoje powołanie, ſo by jemu bylo njeſaprahnite žórlo wſcheje žiwnoſče, njech proſhy kózdy w ſwojej wožebitej nuſy — ale kaž mjeſche wuſchſhi měſchňik mјena tych 12 iſraeliſkih rodow na wutrobie na-piſane, taſ njech tež twoja wutroba proſhy ſa bližſcheho a krala. A budžes ih ſo taſ w modlitwach rěčecz ſ Bohom, jemu Bóh tež ſ tobu rěči w ſwojim njebjeskim raju.

S. Kſchizan-Hodžiſſi.

K wopominanju na njeđelu Rogate.

Rogate t. r. proſcheže! Duž ſo tež na tutej njeđeli woſheſčijanskej modlitwie nam předuje. Wo modlenju teho dla tež ſežehowaze roſpomijenki rěča:

1. Čwila teho, kiž ſo njemodli.

Stari Grichoj ſaſtojnſtwu wuſchētſte, kotrež běſche pſcheciſto Bóhu ſhreſchiſ a dyrbjescze ſa khostanje czeſki marmorowy kamien po horje horje walecz. Krótko prjedy hacž by wjerch dozpiſil, by ſo kamien kózdy krócz ſužo dele kuliſ. A ſchto je wukladowanie tehole pſchirunana, kotrež ſo na ſrudne waschnie bjes nami bjes kónza poſkaſuje?

Tak někotry člowjek, kiž ſo njemodli, waſa ſwój kamien thdzeń mot thdzenja — njeđelu kaž wſchēdny džen, ſeto mot ſeta a do předka njeſchińdže a žaneho wuſpecha pſchi ſwojim džele nima, žaneje radoſče na ſwojim powołaniu. „To je prawe khostanje njewery”, praji Luther, „wón dyrbí ſo pſchetož ſ czernjemi a wóſtami a ſtaroſčemi žiwnoſče drapačz a bědziez a tola ničo nima.”

Haj to duschu ſaboli, hdyž dyrbimy wſchēdnie pſched wocžomaj widžecz, ſak ſo člowjekojo prózuja w pocze ſwojego woblieža mot ranja hacž do wjerchora a dale njeſchińdu hacž tamny ſaſhudzenym w grichiskej bajzy, woni czinja dželo ſwojego pſchibohu, kaž bych uſu ſamej žohnowacž a ſežiwič móhlej a ſapomija to ſłowo němſkeho pěſnjerja Schillera:

Pót hdyž napocži,
Czolo w czoplocži,
Budže dželo miſchtrej khlawu:
Žohnowanje njebjio dawa.

Hdyž je wérne to jene: „Modlitwa bjes džela je proſcheſtvo”, taſ wopokaſuje ſo hiſcheže to druhe: „Dželo bjes modlitwy je wotrocžtvo.” Albo:

„Wſchitko ſ Bohom, potom žana nuſa njeje; wot jeho žohnowanja wſchitko wotwiſuje.”

2. Móz nauweje modlitwy.

Pobožny Spener mjeſche ſyna, kotrež drje mjeſche wujadne dary, ale kotrež běſche njeradžene džecžo. Wſchitke hrédki luboſče bjes ploda wostachu, ſkónczniye mjeſche nan jenož hiſcheže proſhycz, ſo chył tola Bóh luby knjese teho ſyna wumóz, hdy a taſ? jemu pſchewoſtajo. Něſhto čaſha po tym ſyn ſkhorci a někotre njeđele ležesche, ale nimale němy a ſo njehibajo we wulfich, ſnutſkownych běženjach. Na dobo wón ſ mozu ružy poſběhny a ſ hlubokeje wutroby ſawola: „Modlitwy mojeho nana wobdawaja mje kaž horj!”

— Sa něſhto čaſha ſnutſkowne běženja ſaſtachu; mér ſo na jeho zyłe žiwenje lehaſche; tež móz khoroseže běſche ſlemjenia. Wón běſche cželnje a duchownje wumóžený a bu wot teho čaſha druhi člowjef. — Krótko do ſwojeje ſmjereſe mjeſche Spener hiſcheže to wjeſele, ſo ſwojego ſyna jako hódnego muža na wažnym ſaſtojnſtwje widžesche.

3. Krótkie hrónczla:

Ruku k pluhej, wutrobu w njebjeszach.

Džen bjes modlitwy je džen bjes žohnowanja.

Modlitwa je dychanje duſche.

Bóh nježlyſhi hlužy ale wutrobu, kaž wón tež do wutroby hlaſa. (Tertullian).

Modlenje je najlepſche powołanje kſheſčijana. (Luther.)

Modlitwa ducha a wutroby je pſchecželny wobkhođ a ſjedno-ćenje člowjeka ſ Bohom, ſjednanje ſ Bohom, wucžiſčenje hrécha, wobtwerdženje pſchecžimo wſchemu ſpystowanju, ſlužba jandželow, žórlo wſchitkow pocžinkow, duchowna móz a roſčenje duſche a roſ-ćwěženje myſle. (Augustin.)

Pſchekupz a rycer.

(Potraſzowanje.)

Tehdy wupscheſtrje pobožny Miklawſch ſwóju prawizu, w njej kſhiž džeržo, jeho woko ſo blyſczeſche, a ſ daloko kſinečatham hlužom ſawola k ludej: „Sdaleže ſo, wó ſlóſtnizy a hréſčnizy! Chzecze wó ſwojej ružy ſ člowſkej krvji womaſacž, hdyž wó tola ſe ſudnikami njeſſeze, ſo móhli ſudžicž? Běda wam! Trózhy běda wam! Boži hněw pſchińdže na waž, jeho wjeczenje waž nadeńdže, je-li ſo ſhreſčieſe! Pſchi ſnamjenju ſwiatelio kſhiža, ſvalcze ſo! Sdaleže ſo a wopuſcze tole měſtno!” Se ſtróželimi wuſkyschachu ſběžkarjo tele ſłowa ſe rta pobožneho Miklawſcha, a ſploſchiwi poraženii mějachu ſo wotjal.

S ruku podžakowa ſo radny knjes ſwójemu wumožerjej, prajizh: „Bratſje Miklawſcho, tebi mam ſo džakowacž, ſo kſym ſ mojimi ludžimi hiſcheže žiwy; ſaſtupeče do mojeho doma! Wasche ſłowo budže tam tež trěbne!”

Na najſtwje ſedžesche Arnołdez macž nimale we womorje a wóſtje placžo; tež džecži plakachu, hdyž muzej ſaſtupeſchtaj. Žid tschepotacze po wſchem ežele, poſlakny ſo pſched radnym knjesom prajo: „Bóh sprawny a miloſčiwy njech waž požohnuje dwójz ſa to, ſchtož ſeže wó mi cžinili!”

„Poſtańeſe a njeſoklatiſe ſo pſchede minu!” wotwolwi radny knjes.

Man a Miklawſch troſchtowacſtaj nětko macž a džecži, kotrež ſo tež po ežaſu ſažo ſměrowachu.

Hdyž běchu ſranjeneho čelanta hiſcheže ſawobasili, dowjedze jeho Miklawſch do Židowskeje haſy, hdyž mějachu tehdom wſchitz ſidža bydlicz.

Šso mot tam do Arnołdez doma wróčiwiſchi, nadeńdže nowu ſrudobu. Arnołdez macž běſche na jene dobo roſum ſhubila a hižo mjeſche ſahorjenje. Džecži běſche nan do pödlanskeje ſtvy pöſlal; wón tu ſedžesche ſam pſchi ložu a khoru ſa ruku džeržesche. Miklawſch pohlada khwilku na khoru; potom poſka ſa jeje ſchiju ſ čižim hlužom prajo: „Pomhaj nam a ſmil ſo nad nami, luby knjeseje a Božo! to je móř!”

Pischekupski knjes, wot prjedawšeho roshorjenja hižo wýchón němôzny, swjeshy ſo pódla loža na ſemju a ſdychowasche: „Božo knježe, ſmil ſo nad nami!“ —

Połnóz běſche ſo hižo minyła. Wó jítwje ſwěczeſchtej ſo ſadný ſeleneho ſawěchka ſwěcžy, tak ſo ſo jenož njejaſne ſwětlo hacž na ložo dobywasche, w fotymajž Arnoldez nan a jeho mandžefka na mór khoraſ ležeschtaj. Přchi ložomaj ſedžachu džecži a bratr Míklawſch. Woni kladžechu khorymaj, fotrajž tu bjes roſuma ležeschtaj často mokre trjenja na horze ežolo abo dawachu jímaj ſymnu wodžieku do ſahorjenje huby, ſo bych u ſ tym žalostni horzotu ſahnali, fotraž hubu, džazna a ferl paleſche. Bojasliwje požluchachu wſchitzu na czežke ſdychowanja, a hdyž ſo jím ſdasche, ſo chze khora wutroba ſtejo woſtač, khilichu ſo staroſčiwje a tſchepotajo k khorymaj.

„Wutroba ſo hiſcheče hiba!“ Spěwajče a proscheče Boha; jenož wón móže tu pomhač!“ rěčesche Míklawſch ſrudnym džecžom, a přchi tým pohlađa ſtaroſčiwje na khoreju, fotrajž bôle a bôle ſa dyh hrabaschtaj. Tsi dny a tsi noz̄y dajeſchtaj ſo hižo je ſahorjenjom, a hiſcheče ſo žane polepſchowanje poſkaſac̄ njechaſche. Štyſliwje a nimale bjeſe wſcheje nadžije na polepſchowanje ſtyfny bratr Míklawſch ſ džecžimi ſwvoje ruzh, ſo by Boha nutrnie wo pomoz proſhyl. Njechaſche ſo Boh ſu ſmilieč, člowſka pomož by tu podarmo byla. To běſche tež hižo ſkar Míklawſchej ſtradžu praji, hdyž běſche na wjeczor hiſcheče ras na ſmjercz khoreju wopýtal.

Sa tón ſamý čaž, hdyž ſo w Arnoldez domje ſmjercz ſe živjenjom, móz ſ němozu běſchetej, khodžesche ſmjertny jandžel dale po měſtečanskich haſzach. Na torhochézu wja wón jako prěnjeho ſužoda Žakuba ſobu; ſa nim džechu druh. Sczežka běſche něhdže jenički dom pſchepuſhczil; wſchudze běſche ſmjertna ſrudoba ſawostajenych ſlyſhceč a poſlednje ſdychowanja mrějazych. W někotrych domach woſtachu ſemrjeczi na dwaj dnjej ležo, prjedy hacž ſo do Božej role khowachu. Nichtó tu njebeſche, ſo by ſo wo nich poſtaral.

Zyli náz běſchtaj naſchej khoraſ ſmjercz bliſto. Ma ranje pak ſapocžeschtaj měrnischo ſpacž a ſtajniſcho dyhacž. Arnoldez nan ſapocži ſo bórſh po tým tak ſylnje, ſo běſche wýchón moſky, jako bych u jeho ſ wody wucžahyli. Tola pola Arnoldez mačjerje njechaſche ſo tole ſnamjo polepſchowanja poſkaſac̄. Czicha a blěda faž ſoma ſmjercz tu ležesche ſe ſańdželenymaj wocžomaj.

Tajka tu hiſcheče ležesche, hdyž na dopoldnje nan woči wotewri a ſe ſlabym hloſzom a wýchón njejaſnje wo tým, ſhotož běſche ſo poſledne dny ſtało, ſdychny: „Macže, podaj mi wodu!“

Wascha knjeli hiſcheče ſpi, wona chze tež wotkorieč faž wj, luby knježe! Běſchtaj wobaj jara khoraſ, — tu, ſrěbniče, to budže waž poſylniecž.“ To prajivſchi poda jemu Míklawſch karancž wody. Hiſcheče khěſſe na wſchech pſchitomnych poſladawſchi, lehny ſo khora ſažo ſnak a bórſy wobjima jeho ſ nowa poſylnjaze ſpanje.

(Poſtačowanje.)

Proſhće a wam budże Date.

Raſhonjenje jeneho Sſerba wot njeho ſameho powjedane.

W čažu mojeje mlodoſče, hdyž běch ſe ſwojim mlodſchim bratrom w ſtarſchiftim domje hromadže ſi, ſta ſo junu, ſo by ſo ſ nim někajeje maſicžkoſeže dla roſkorich. Duž ſo bratr na mnje tak roſhnewa, ſo ſlowežka ſo minu wjazh njerěčeſche a mi po móžnoſci ſlužbu činjeſche. To inje jara ružesche. Za bratra najprjedy wo wodacze proſchach; hdyž to njepomhaſche, pytach jeho ſ bratrowskej ſuboſezu ſ Božeho ſlowa pſchewſwědečicž a jeho na- pominach, ſo by ſebi tola knjela ſeſužowe ſlowa roſpomnił, fotrijž praji, „jeli ſo wj jedyn druhemu jeho wim njevodacze, dha tež njebudže waſch njebeſki Wótz wam waſche wim wodacž. Přchi tým wýchém wosta pak bratr jenak twjerdu a njehnuth.“

W mojej wulkej týſchnoſći wo bratra wobročich ſo na teho, kž wutroby a jérchenje pſchepytne a žaneho njeuſtorczi, kž ſ němu ſ poſornej próſtwu pſchitidže, fotrijž hubjeneho ſlyſchi a wopuſhčenemu horje pomha a proſchach jeho ſ nutrny a horzym ſdychowanjom wo wodacze mojich hréchow, potom proſchach lubeho Boha, ſo by chyžk bratrowi twjerdu wutrobu ſmječječicž a jeho pſches móz ſwojeho ſwյateho ducha na prawy puež jeho ſvoža pſchewjescz. Po tutej modlitwje ſo lehnych — a hlaſ džiw, woprawdze džiw Boži ſo ſta. Nasajtra rano, hdyž ſ bratrom

kždy na ſwoje dželo džechmoj a ja běch něhdže volſta kroczeſti prjedy a wón ſa minu džesche, ſeſda ſo na dobo bratrej, jako by býſke ſjewjenje w člowjeczim ſtalcze pſched ſobu widžał, kotrež ſ poſbehnjenej hlowu ſ wobliczom ſ inebju hladajo ruzh ſtyknýwſchi ſo modlesche. Bratra pſchi tým hroſa tak pſchewſa, ſo chzysche naſad běžecž; wón pak ſo dopomni, ſo bych u ſ tym ſchol; duž ſo ſhraba, ſo by mie dōſežahyli a ſo mie prafchecſche, hacž je ſo mi něſhto ſleho ſtało. Za na tajke njevotčakane a woprawdze ſpodžiwe prafchenje ſadžiwaný na njeho hladach ſo prafchejo, ſhco ſ tym chze, na ežož mi wón ſe ſyſſowatymaj wocžomaj to ſjewjenje powjedasche a mie prafchecſche, ſo bych jemu jeho ſloſez wodal. Wot teho čaža běchu ſo bratrowske ſloby doſpolnje ſhubile. Za pak pónach, ſo tón Boh, fotrijž praji „ja bym eže w ſpodobnym čažu wužlyſhal a bym eži na dnju teho ſboža pomhal“ je ſtajnje pſchi naž bliſto a próſtwy a dobroproſchenje kždy čaž wužlyſchi.

50létnej jubilej herbskeho kandidatskeho towarzſtwia džen 19. meje 1897 w Njeſhwacžidle.

Wurjadnje rjany jubilejſki ſwjetz ſwjetče ſo ſańdženu ſrjedu w ſubym Njeſhwacžidliſkim Božim domje. 50 lét běchu ſaſhle, ſo bu něhdž po próſtwje herbskich kandidatorow a po dowolnoſci zyrkwiſeje wſchonoſče, fotraž ſ džafahódnym ſtaranjom na potrjebnoſče herbskich woſzadov džiwa, pſches njeboh ſ. Žakuba, w ſwojim čažu fararja Míchalskeje zyrkwiſeje w Budyschinje, herbske kandidatske towarzſtwu ſaložene. 19. meje ſtata 1847 wotměwaſche ſo prěnja ſhromadžiſna, na fotrijž ſo ſchěcž herbskich kandidatorow duchownſtwa wobdzeli. Wot tutych najprjedsich ſobustawow ſtaj pſches Božu miloſez hiſcheče dwaj pſchi ſiwiſenju ſdžeržanaj: ſ. ryežer farar D. theol. Žmíš w Hodžiju a ryežer farar em. Domáčka w Nowosalzu. Tutaj ſenioraj herbskich kandidatorow, — poſledniſchi ſhorowatoſče dla náz ſam pſchitomny, ale ſaſtupjeny pſches ſwojeho ſyna — ſenđeſchtaj ſo ſ najmlodſchimi kandidatami po pſcheproſchenju knjela fararja Žakuba jako nětcžiſcheho wodžerja kandidatneho towarzſtwu, w Njeſhwacžidle, ſo bych u ſ džafnej wutrobu jubilejny ſwjetz ſwjetče ſapocžinaſche ſo 1/211 hodž. w Božim domje. Wulzy bohate wobdzelenje woſadnych na Božej ſlužbje běſche rjane ſwědczenje ſa to, tak naſch lud tež pſchi nuſnym džele tola ſtajne čaž ſ poſluchanju namaka na Božej ſlowo, ſ dobom pak tež ſjawne dopofaſmo, tak wón ſebi ſtukowanje herbskeho kandidatskeho towarzſtwu wužoko waži, fotrehož prózowanje je na to ſložene, ſo bych u ſobustawu ſo wuhotowale ſa preſdarjow knjewoſeho evangeliſa w macžernej rěči bjes ſſerbami. Taſo běſche pſches wuſpěwanje khěrluſcha pomož ſwյateho Ducha ſa nutrnoſcz ſo wuſprožyla, a woſtařna liturgija ſo dokonjal, džeržeſche najprjodž ſ. farar vikar Vogt ſ Lupoje woſtařnu rěč. Hnydom ſ preñimi ſlowami wubudži prawy wothlóz we wutrobach poſlucharjow ſe ſwojim radoſtnym: „Wyskaječe temu knjesej!“ Spominajo, tak je towarzſtwu nětko hižo pſches 50 lét ſ Božej čeſczi a herbskim woſzadom ſ ſohnowanju ſlužilo a pſchezo nowych, derje wuhotowaných preſdarjow jím na ſwjate měſtna ſtajilo, woſroczi ſo w ſwojim rěči woſebje na ſaložeſkeju jubilarow, fotrajž ſtaj tak dolhi čaž ſ wulſim ſohnowanjom w knjewoſej winizy dželaſloj a hacž do dženſniſcheho dnia ſebi čopli wutrobu ſa herbski lud ſakhowaloj. Na ſaložku 1 Tim. 5, 17 na- pominacze rěčnik, ſo mataj ſo dla ſwojeho ſaſtojnſtwa, fotrež je Boh bohacze ſohnował, taž tež ſwojeje ſtarobu dla dwojeje čeſeče do- ſtojnej džeržecž. Teju ſaſlužby w ſlowje a w piſmje ſa Božej ſtaleſtwo a ſa herbski lud, w ſańdženym a w nowiſchim čažu ſ rěčniwym jaſykom wuſběhujo, taž tež ſwojemu njeſprzniwemu wucžerzej, wuſtojnemu wodžerzej towarzſtwu ſo džakujo, da wón ſwojej rěči wuſlinczeč ſ wježelym Cantate a ſ modleſkim Rogate! — Hdyž běchu po tým ſchulſe džecži pod wodženjom ſ. kantora Kalicha pſches wjazhlyſny rjany ſwjetz ſwjetče ſorjenſchile, wuſtuji jako preſdar ſ. kand. Míckela, ſo by wutroby duchownych a woſadnych pſches ſwoje předowanje poſbehny. Sſo ſlužujo na 1 Kor. 4, 1—2 pokafa wón, tak je ſaſtojnſtwo Božich póſlow polne čeſeče, wot Boha jemu dateje, ale tež polne čežkeho ſamolivjenja pſched Bohom a člowjekami. Taſo běſche hiſcheče pſchitomny jubilar ſ. D. theol. Žmíš woſtařnu ſlužbu ſaſtaral, ſkoneži ſo ſwjatočnoſcz ſ khěrluſchom: „Njeſch Bohu džakuje!“ Taſe ſlinczeſche ſ hnutych wutrobow ſtarych a młodych, wucžerjow a poſlucharjow

jene džakne halleluja wot spocžatka hacž do tónza nutruoscže. Božej žlužbje pšchisamky ſo na farje wědomostny džel žwjedženſſeje ſhromadžiňy. We lacžanſſej rěči rošjažni f. kand. Kychtař pšchicžin, fiž ſu Luthera wabiše, mały fatechismuž napišacž, f. farař Žakub pař ſe ſnatej wuſtojnoscžu pšchitomuých do prýzypolného ſkutkovania kandidatsfeho towarzſtwa w ſaúdžených 50 létach žwjedže. Džak jubilarow wupraji ſkónečnije hiſcheže f. farař D. Smišch, ſe ſahorjazym ižlowami młodých kandidatorow k dalšícej žwěrnej dželawoſceži napominajo. — Njesapomnity woſtanje rjany žwjedženſ ſa wſchěch, fiž ſu jón ſobu žwjecžili. Wróćichmy ſo domoj ſ jentym: Zohnuj Bóh dale lube ſerbske kandidatske towarzſtwo a jeho wođerja! Wón ſpožež, ſo by wone ſtajnije ſe ſwojim prýzowanjom ſobu k temu pomhało, ſo býchu — Sſerbja ſakhowali žwěru ſwojich wótzow rěč a wěru!

Wschelafe s blisſa a s dalofa.

Wat njeđele Rogate ſo tež wořebita modlitwa ſa pôlne
plody do zýrfvineje modlitwy wobſamkni. Ratarjo lětka ſe
ſtyſſtiwej wutrobu won do pſchichoda hladaja, dokelž njecha deschcžiſa
kónz bycž a dokelž na wſchelafich blaſach hižo běrný hnicž ſapocžnu.
Lubi Šſerbja! ſchto pomha wſcho ſforženje a morfotanje? Poſla
teho knjeſa ſteji ta pomoz. Duž proſchmy jeho na ſwiatym
měſeče niž jenož ſe rtom, ale ſi nutnej wutrobu, ſo by nam
ſkónečne dny woſradžiſ a wón tež wěſcže modlitwy ſwojich džecži
wufžlyſchi. Rogate! t. r. proſchcže! Haj proſchcže a wam
buđe date.

Prijedawſchi ſchulerjo Buduſteho gýmnasija ſu pſchi ſwojini ſeńdženju 3. meje w Buduſchinje, fotrež po kóžde 10 lět stawa, 1000 hr. jako pſchidawf ſtipendija wot nich ſałoženeho ſhromadžili, wot fotrehož dań kóžde lěto potrěbni a hódni gýmnasiaſtojo dostanu. To je wěſcze rjane dopofaſmo luboſcze, fotrež maya ſ ſwojej prijedawſchej mučžerni!

Wulke njesbože je šo psches lóhkomýšlnoscž w Schmacžizach stało. Pschezo šo wucži, so ma ſi wulkej wobbladniwoſcžu kóždy fedžbowacž, tiž ma tſelby w rukomaj a so by ſlepje bylo, so šo tajkim ludžom, fotſiž w tym ſnacži njeſku, ſi zyła tſelba do rukow njeda. Wopor tajfeje njewobbladniwoſcže je 13 lětna holza ſi Schmacž. Wona běſche ſe ſzwojim 15 lětnym wujom won ſchla wóſty pytacž. Tón młodý člowjek, fotrýž mějeſche pistolu pschi ſebi, chzysche w tym wokomifnjenju, hdýž ſo ta holcžfa ſchilesche, psches nju, naſſterje ſo by ſo nabojala, wutſeličž. Njeſbože pak chzysche, ſo ſo ta holza, hdýž won wutſeli, ſruna a fulka jej do čola ſlečži. Ga frótfi čaſh běſche to džecžo ducha puſchežilo. Wbohej starschej ſu ſi zyſej wutrobu wobžarowacž. Ale je to prawje, ſo ſmě ſo tajkim młodym pachołam ſi zyła wot psche-kuſzow pistola pschedacž? To dýrbjało ſo psches ſakon ſruče ſakasacž; hewaſ ſo džiwacž njeſtóżemý, ſo pschezo ſaſo tajfe ſrudne powjescže ſkyschimy.

Njebocžicžki statny sekretar se Schęzepan rady na hońtwu
kłodžesche. W tych słowach, kotrež jemu němſte hońtwjerſke
towarſtwa pſchi jeho ſmijerczi poſwjecžuja, ſteja tež Bohu žel
ſczehowaze, ſo je wón po czerpjenju rycerſzv wot njego nježentym,
8. haprleje do wěcznych hońtwjerſkich ſahonow ſaschoł. To cžlowjef
wěrił njebu, ſo je tajfe něſchtó w kſchecžijanskim ſtacze móžno, ſo
móža němſzv hońtwjerjo pſchi tajfim kſutnym pſchipiſſu ſo do
indianſko-póhanskich naſladów ſabłudžicž. Indianarjo wſchaf, fotſiž
ſu ſa hońtwu a wot hońtwy živi, wěczne ſbože w ničim druhim
njewidža, hacž w tym, ſo budža po žadanju ſwojeje wutroby ſo
tam naſonicž móž. Duž tež tucži mužojo, fiž ſu tajfe něſchtó
piſzač a ſjewicž móhli, ſawějeże ſawostajentym teho ſławneho muža
žaneho ſpodobania pſchihotowali njeſhu!

Rajfe je wopilstwo hubjenstwo, pořasuje nam ſažo podawf
ſ blifkoſcze Barlina, kotrý je ſo pſched frótfim tam měl. Na
felnjanskich ťufach pola Barlina naděndže polizija zvle maſaneho
lumpaka. Tón muž běſche předy wobředzér wulſteho hoſczeńza
w Hamburgu byl; pſches wopilstwo bu dundaf. Tafo jenicžfe
dopominjecze na ſwoje lepsche čaſky mějeſche wěrowanſke wopisimo
wo wobſamnjenju mandzelſtwa ſe ſwojej žonu, kotař pak běſche
wot njeho dželena, pſchi ſebi. Tafo cíti žandarmojo ſ tým mužom
pſches Bžedrichowu drohu džechu, ſo wón na dobo ſwojeho
dotalneho živjenja fajeſche; wón paſenzowu bleschu ſe ſafa wuczeže
a ju pſches pót čiſný ſ tými ſłowami: „Ty by ſama wina.“
Dofelž předawjchi hoſczeńzař dale ničo ſvorat njeběſche, hač ſo

běchu jeho wokoło dundazeho nadešli, jeho na poziciji ſažo
puſchežichu. Hdže pak najprjedy džesche? Wón na tón blaſ
khwataſche na Vjedrichowej hafy, hdzež běſche ſwoju paſenžowu
bleſchu přeč cžiſnýl, ſo by ſebi ſažo po nju ſchoł. Wón je
i cžežka hubjeňſchi cžlowjek, hacž ſwucžený wopilž, fotryž je wſchu
roſkudženoſcž ſhubil, fotryž by wſchaf ſo rad wot ſwojeje hrěſchneje
pſchifhilnoſcže wužwobodžil, ale ſo f temu njeſhraba, ſo paſenza
wostajicž.

Malic̄kofsc̄zow dla ſo druhdy ſudžo wadža, jeno ſo býchu ſe ſtwojej myſlu prawo wobfkowali a ſo ſi tým hordžic̄ móhli. To nam jažo powjeſč ſ Lübefka dopofasuje. Tam je pſched frótkim ſo ſkvržba wiſudžila, fotraž je wjazg lět traſla a pſches 1000 hriwnow placžila, runjež ſo jenož wo wěz mało hriwnow winoſtu jednaſche. Žednaſche ſo wo jenut wiſcheń. We wžy Mannhagen poſta Lübefka injenujz̄y dwaj mužeji teho dla do wadženja pſchińdžeschtej, ſo tón jedyn mało wužitnu wiſcheń, fotraž runje na mjesy vjes nimaj ſtejeſche, wukopa. Tón druhí ſebi to njechaſche ſubic̄ dac̄. Wón mějeſche tu wiſcheń ſa ſtwoju a ſtwojeho ſuſvoda wobſforži. Žedyn termin po druhim ſo wot býwaſche, wězhy wuſtojní ſo do Mannhagena ſc̄zelichu a ſamo ſudniſtvo tam pſchijědže. Skónčnje bu ſkvržbnik ſe ſtwojej ſkvržbu wotpofaſan̄, dofelž dopofasac̄ ujemóžesche, ſo je tón ſchton wopravdže na jeho wobſedženſtviſte ſtejal.

15. meje ſu we wſchelafich měſtach ſenjerženje pvtli. S druhich
buſow ſažo piſaja, ſo je wiſka woda wot ujepſcheſtaſazeho deſchęza
naſtata ſchfodu načiniła.

Wěſtý Andree, kotrejž chžysche hižo w ſańdžentym ſče
ſi powětronjom hacž t połnóznomu polej doleczecž, dyrbjeſche to
paſt wostajicž, dofelž wětſifi do połnózneho boſta njedujachu, chže
ſětſha ſiwoj wotſorežený poſpyt do ſtutſa ſtajicž.

Si turkowsko-grichiskej wójnu je hiščeže wschitko na starym blaku. Wulkomozy su średnisse wujednanje bjes tymaj wojowarzymaj ludomaj do rukow wsałe, ale f žanemu kónzej hiščeže pschischle njejsu a tež najserje w bližschich dñjach hiščeže njepschindu. Pschetoz Turfojo jakd dobywarjo tajke žadanja won tyfaja, so su fastupjerjo wulkomozow wschitzu roshorjeni a so su w tym psches jene, so do tajkich ja Grichow poniżwarzych wuměnjenjenjow nje- swola a so chzedža ſebi wot Turkow žadacž, so wschelake ſwojich hordostnych žadanjow puſcheža. Ale tak lóhko to njebudže; pschetoz Turfojo zo tu khwili ežuja. Nětko so tón druhí a hubjeny bof teho poſasuje, so su wulkomozy směrom pschihladowale, kak Turfojo kſheszijanski lud ſbichu. To naš historija wucži, so muhamedanarjo so w ſwojich ežucžach, hdvž su we wójnje nad kſheszijanami dobyli, wjazh njeſnaja. Sso hižo piſche, so su so w moſchejach piſma roſdželiſe, w fotrychž so turkowski lud napomina, so ſběhnycž, dokelž jemu wulfi strach hroſy. A wysche teho je turkowska wychi- noſcž ſwoje žadanje wulkomozam ſdželiwſchi na to poſasała, so je zyle turkowske wójsko na wójnu hotowe a so jich hiſčeže 70 batalljonow do Evropy ſzehnje. Rajfi ſměje to kónz? so ſ czežkej wutrobu prascham. Boh tón ſnjes chzyl wschitko derje wjeſcž!

Misje na Boże Święce.

Hdyž je ſo fral píchedobyl a wrota ſamknjeneho měſta wo-
tewrili a ſwój trón tam poſtajíl, wě tež najnižſchi muž ſ wójska,
ſo tež jemu wrota ſamknjene njeiſu. Hdžež je fral, tam ſmě jeho
ſlužomnif tež bycž. Bonaj hromadže ſluſchataj.

Ptacžfi, fotrež vyšofo lětaja, ſo njepopadnu.

Dalische dobrówólnie darł sa wbohe armenisse kroth:

Sobina s Košacíz	1 hr.	—	np.
N. N. s Dubrawki	1 "	—	"
Michałzowa s Budyschina	2 "	—	"
N. N. se Stróžé pola Kafez	2 "	—	"
Služebna holza s H. Huniowa	2 "	—	"

Wſcho hromadze: 8 hr. — np

W mjenje wbohich ſyrotow wutrobnym džaf praſi

S. Gólež, farář.